

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Defensie over de brief d.d. 15 januari 2014 inzake aansprakelijkheid van de Staat gerelateerd aan de deelneming aan de VN-missie in Mali, in relatie tot het verweer dat de Staat heeft gevoerd in de rechtszaken inzake Mustafic en Nuhanovic (Kamerstuk 29 521, nr. 224).

De voorzitter van de commissie,
Ten Broeke

De adjunct-griffier van de commissie,
Mittendorff

- Nr Vraag
- 1 Welke lessen uit het verleden zijn er getrokken daar waar het gaat om verantwoordelijkheid voor personen op de eigen compound?
  - 2 Waarom genieten VN-troepen immuniteit? Kunnen VN-militairen niet aansprakelijk worden gesteld voor ernstige misdaden bij het Internationaal Strafhof?
  - 3 Hoe vaak, met welke redenen en in welke landen heeft immuniteit van VN-troepen in het verleden tot protesten geleid, gezien het feit dat blauwhelmen zich in o.a. Congo, Somalië, Sierra Leone, Eritrea en Ethiopië, Burundi, Rwanda, Liberia, Sudan, Ivoorkust, Haïti en Kosovo veelvuldig schuldig aan ernstige misdrijven zoals seksueel misbruik, moord en diefstal?
  - 4 In hoeverre is de VN strafrechtelijk immuun voor handelingen die gepleegd worden in het kader van de missie in Mali?
  - 5 In hoeverre is de Nederlandse Staat strafrechtelijk immuun voor handelingen die door Nederlandse militairen gepleegd worden in het kader van de missie in Mali? Is dit een zelfstandige strafrechtelijke immuniteit of is dit immuniteit afgeleid van die van de VN?
  - 6 Acht u het wenselijk dat de VN volledige immuniteit geniet met als gevolg dat aansprakelijkheid daardoor sneller wordt afgewenteld op de zendstaat?
  - 7 Welke andere factoren zijn er die «mede bepalend zijn voor de aanname dat sprake is van effectieve controle»?
  - 8 Wat betekent de (mogelijke) aansprakelijkheid van de Staat voor de individuele militair? Kunt u dat toelichten in het geval van het doorbreken van de VN-bevelslijn en in het geval er sprake is van gebiedsverantwoordelijkheid en verantwoordelijkheid voor (personen op) een eigen compound?
  - 9 Wat zijn de gevolgen voor de individuele militair, indien deze op bevel van de Red Card Holder optreedt en achteraf blijkt dat dit in strijd met de internationale wetten is geweest? Ligt de verantwoordelijkheid en daarmee aansprakelijkheid voor het optreden op bevel van de Commandant der Strijdkrachten (hierna: CDS) bij de Staat of bij de CDS?
  - 10 Kunt u aangeven, gelet op de hoofdlijnen zoals opgenomen in de brief, hoe de handelwijze van de overheid er op hoofdlijnen uitziet in geval Nederland aansprakelijk wordt geacht voor handelingen van Nederlandse militairen?
  - 11 Op welke wijze gaat u de uitvoerende militairen die het gegeven bevel uitvoeren informeren over wat wel en wat niet in strijd is met het internationaal recht?
  - 12 Wanneer in het uiterste geval de CDS van de mogelijkheid gebruikt het bevel over de Nederlandse militairen terug te nemen, welke afspraken gelden er dan over de communicatie hierover met de Nederlandse regering?
  - 13 Wat bedoelt u exact met de zinsnede «als de situatie dusdanig wijzigt dat van een effectieve controle door de VN niet langer sprake is»?
  - 14 Welke scenario's zijn er denkbaar waarbij er «van een effectieve controle door de VN niet langer sprake is», en hoe schat u de kans in dat deze situaties zich voordoen tijdens deelname aan de VN-missie in Mali?
  - 15 Wat bedoelt u met «ze onacceptabele risico's met zich brengen»? Naar welke risico's verwijst u?
  - 16 Wie maakt de afweging of de risico's acceptabel zijn of onacceptabel?
  - 17 Wie is eindverantwoordelijk voor het besluit dat risico's onacceptabel zijn?

- Nr Vraag
- 18 Kunt u andere voorbeelden noemen van gevallen waarin eenheden opdrachten krijgen die voor Nederland niet aanvaardbaar zijn, naast het genoemde voorbeeld van onacceptabele risico's?
- 19 Voorkomt het opleiden van de Nederlandse militairen om de mensenrechten te respecteren en waar nodig te verdedigen, in alle gevallen dat er sprake kan zijn van aansprakelijkheidstelling?
- 20 Welke instructies krijgen militairen om het risico op aansprakelijkheidstelling op grond van onrechtmatige daad zo klein mogelijk te houden?
- 21 Is het de Nederlandse militairen voldoende bekend wanneer er sprake is van noodweer, noodweerecnes, schulduitsluitingsgronden en dergelijke?
- 22 Naar welke rechtstatelijke beginselen verwijst u in de zinsnede: «Het integreren van mensenrechten, rule of law en de rechtstatelijke beginselen in het militaire optreden is inmiddels gemeengoed»?
- 23 Langs welke weg tracht de regering het risico, dat de Nederlandse militairen aansprakelijk worden gesteld, zo klein mogelijk te maken?
- 24 Kan het doorbreken van de bevelslijn van de VN door Nederlandse eenheden met zich meebrengen dat er naast civielrechtelijke aansprakelijkheid ook sprake kan zijn van strafrechtelijke aansprakelijkheid van de Nederlandse Staat? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- 25 Werkt het risico op aansprakelijkheid niet drempelverhogend voor het trekken van een rode kaart? Kunt u aangeven op basis van welke criteria de weging plaatsvindt tussen het risico op aansprakelijkheid versus voor Nederland onaanvaardbare en te risicovolle opdrachten?
- 26 Wanneer gaat u zekerheid verschaffen over de vraag of Nederland aansprakelijk wordt geacht voor handelingen van Nederlandse militairen, indien zij deelnemen aan VN-missies?